

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/446/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615216751
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7615216751.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Bodnárovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcov: X. R. V., O.. X.XX.XXXX, V. B. XXX/XXX, B., X. L. V., O.. XX.X.XXXX, V. L. XXXX/XX, P. R. X. R. V., O.. XX.X.XXXX, V. P. XXX/XX, P., zastúpených JUDr. Martinom Tomasom, advokátom so sídlom 1. mája 216/7, Poprad, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava o náhradu škody s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 8C/396/2015-69 z 1.8.2016

rozhodol:

Odmieťa odvolanie proti výrokom o zastavení konania čo do sumy 10,49 eur a o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 144,18 eur.

M e n í rozsudok vo vyhovujúcej časti tak, že :

- zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 768,88 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 19.8.2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,
- zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 768,88 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 9.3.2016 do zaplatenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku,
- zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi v 3. rade sumu 768,88 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 9.3.2016 do zaplatenia do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej vyhovujúcej časti žalobu zamieťa.

Žalobcom v 1.,2. a 3. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi v 1. rade 772,44 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 13.8.2015 do zaplatenia, žalobcovi v 2. rade 772,44 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 13.8.2015 do zaplatenia, žalobcovi v 3. rade 772,44 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 13.8.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Konanie čo do sumy 10,49 € zastavil. V prevyšujúcej časti čo do sumy 144,18 € súd žalobu zamietol. Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom v 1.,2. a 3. rade trovy konania v rozsahu 88 %, o výške ktorých súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o nároku žalobcov v 1.,2. a 3. rade na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, predstavujúcej výšku trov právneho zastúpenia v trestnom konaní.

3. Vychádzal zo zistenia, že dňa 20.2.2012 uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Spišskej Novej Vsi sp. zn. ČVS : ORP - 1768/SN - SN - 2011 voči žalovaným v 1. a 2. rade bolo vznesené obvinenie

pre prečin ublíženia na zdraví v súbehu s prečinom výtržníctva spáchaných formou spolupáchateľstva. Uznesením Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves sp. zn. 1Pv 56/12 - 8 zo 16.4.2012 bola sťažnosť žalobcov v 1., 2. a 3. rade proti rozhodnutiu o vznesení obvinenia ako nedôvodná zamietnutá. Uznesením Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves sp. zn. 1Pv 56/12 - 51 z 9.9.2012 prokurátor postúpil vec Obvodnému úradu - odboru všeobecnej vnútornej správy v Spišskej Novej Vsi vec na prejednanie priestupku. Okresný úrad Spišská Nová Ves - odbor všeobecnej vnútornej správy priestupkovú vec odložil rozhodnutím zo dňa 11.12.2013 sp. zn. OU-SN-OBVS-2013/03016. Žalobcovia si v trestnom konaní zvolili na zastupovanie právneho zástupcu, ktorý po ukončení zastupovania vyčíslil trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 2 471,99 eur, neskôr vo výške 2 461,50 eur. Tieto trovy uhradil žalobca v 1. rade v troch platbách a to sumu 1 000 eur dňa 1.3.2012, sumu 829,45 eur dňa 11.12.2012 a sumu 642,54 eur dňa 19.5.2015. Žalobcovia v 2. a 3. rade uhradili žalobcovi v 1. rade každý po 823,99 eur dňa 8.3.2016, titulom náhrady trov právneho zastúpenie v trestnom konaní. Žalobcovia 1,2,3 vyzvali písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a to podaním zo dňa 18.5.2015, v ktorom ho vyzvali na náhradu škody, ktoré predstavuje sumu 2.471,99 eur, ktorú zaplatili svojmu obhajcovi, avšak Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky prípisom zo dňa 30.6.2015 žalobcom 1,2,3 oznámilo, že ich predbežné prerokovanie nároku postúpilo žalovanej na vybavenie. Žalovaná prípisom zo dňa 13.8.2015 žalobcom 1,2,3 oznámila, že ich žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odložil ako nedôvodnú. Keďže žalobcovia upravil petít a poslednou úpravou žiadali aby im bola priznaná náhrada škody každému vo výške 820,50 eur s 8,05% ročným úrokom z omeškania od 13.8.2015 do zaplatenia, uznesením zo 6.6.2016 pripustil zmenu petítu.

4. Súd prvej inštancie po právnom posúdení veci podľa §1, §3 ods.1, §4 ods. 1 písm. b) a f), § 5 ods. 1, §15 ods.1,2, § 16 ods. 1, § 18 ods. 1,3 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, konštatoval, že v danom prípade pasívne legitímovaným je Slovenská republika, ktorá nesie objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov v prípade zásahu do práv jednotlivcov, bol splnený zákonný predpoklad na to, aby orgánom konajúcim v mene štátu bola žalovaná, keďže síce prokurátor priamo nevydal nezákonné rozhodnutie, ale zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia. Mal za preukázané, že sa v trestnom konaní nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu dokonca ani priestupku žalobcami 1,2,3. Po vznesení obvinenia a zamietnutí sťažnosti žalobcov 1,2,3 trestné konanie skončilo postúpením veci príslušnému okresnému úradu, pretože skutok nie je trestným činom, ale ide o skutok, ktorý by mal byť prejednávaný v priestupkovom konaní. Poukázal na to, že rozhodnutie o postúpení veci do konania priestupkového vydané prokurátorom po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Prokurátor totiž svojím aktívnym konaním t. j. zamietnutím sťažnosti a následne postúpením veci nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia nezrušil, teda si osvojil závery protiprávneho rozhodnutia. Uzavrel, že žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu škody, ktorá im vznikla v súvislosti so zvolením si obhajcu v trestnom konaní, v zákonnej lehote po tom, čo žalovaná ich žiadosť na predbežné prerokovanie nároku ako nedôvodnú zamietla. Obranu žalovanej o nepreukázaní škody lebo nie je zrejmé ktorý zo žalobcov a v akej výške trovy uhradil, považoval za nedôvodnú, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výšku uplatnených trov uhradil žalobca v 1.rade a následne mu žalobcovia v 2. a 3. rade dňa 8.3.2016 uhradili každý po 823,99 eur. Po preskúmaní výšky žalobcami uplatnenej škody konštatoval, že žalobcom patrí náhrada celkovo vo výške 2 317,32 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, preto zaviazal žalovanú zaplatiť každému zo žalobcov po 772,44 eur (vo výške 1/3 z celkovej škody - poznámka odvolacieho súdu). V prevyšujúcej časti, t.j. vo výške 144,18 eur žalobu zamietol ako nedôvodnú. V časti o zaplatenie 10,49 eur konanie zastavil.

5. Vychádzajúc z § 517 ods. 2 OZ, § 3 vyhl.č. 87/1995 Z.z. dospel k záveru, že žalobcom prináleží úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne od 13.8.2015, kedy žalovaná oznámila, že žiadosť žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odložila ako neodôvodnenú. Preto v prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie úroku z omeškania nad 5,05% a za čas do 13.8.2015 zamietol.

6. O trovách konania rozhodol podľa §255, §256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Keďže žalobcovia boli úspešní čiastočne, po vypočítaní pomeru úspechu vo veci (pri zohľadnení, že v časti procesne zavinili zastavenie konania), priznal im nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88%, s tým, že o výške rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

7. Proti tomuto rozsudku, voči všetkým výrokom, podala včas odvolanie žalovaná z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, navrhla zmeniť rozsudok a žalobu zamietnuť. Namietala, že za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé vznesené obvinenie. Na vydanie žalobcami napadnutého uznesenia o vznesení obvinenia boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, z ktorého dôvodu nebolo prokuratúrou zrušené, až po vznesení obvinenia došlo k zmene dôkaznej situácie, ktorá odôvodňovala postup prokurátora podľa § 214 ods. 1 Tr. por.. Navyše žalobcovia svojim konaním prispeli k začatiu trestného stíhania. V tejto súvislosti poukázala na Nález ÚS sp.zn. II ÚS 163/2013. Bola toho názoru, že k spôsobeniu škody zo strany prokurátora nedochádza vydaním nezákonného rozhodnutia, ale tým, že nezruší uznesenie o vznesení obvinenia, trestné stíhanie obvineného nezastaví, nepostúpi vec a podá obžalobu, prejednávanej prípadе síce prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, ale následne žalobu nepodal, vec postúpil na prejednanie priestupku. S poukazom na rozhodnutie NS SR sp.zn. 8Cdo 289/2014, je podľa nej nutné konštatovať, že v prejednávanej prípadе zo strany prokurátora nedošlo k spôsobeniu škody. Poukázala, na to, že súd pri výpočte výšky škody pochybil, pokiaľ priznal odmenu za úkon výsluch znalca dňa 19.8.2013 vo výške 97,62 eur. Za tento úkon patrila odmena vo výške 86,94 eur nakoľko výpočtovým základom pre účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní s účinnosťou od 1.7.2013 je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa ods. 3 §-u 1 vyhl.č.655/2004 Z.z., na čo súd neprihliadol. Pochybil podľa nej aj v časti priznania úroku z omeškania, z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že žalovaní v 2. a 3. rade uhradili trovy obhajoby až 8.3.2016 a žalobcovi v 1. rade oznámene, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku odložila ako nedôvodnú bolo doručené až 19.8.2015.

8. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhli rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 145,51 € za 1 úkon právnej pomoci, vyjadrenie k odvolaniu vo výške 136,93 € a paušálnu náhradu 8,58 €. Rozsudok považovali za vecne aj právne správny, ktorý vychádza z náležitého zistenia skutkového stavu. Poukazujú na ust. § 191 ods. 1 CSP mali za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky atribúty uvedené v tomto ustanovení, preto ho považovali za správne také, ktoré vychádza z náležitého zistenia skutkového stavu. Konštatovali, že súd prvej inštancie správne uviedol, že pokiaľ má byť štát skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, poukazujú na to, že nemožno prehliadnuť, že štát nemá slobodnú voľbu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej interpretácii. Na jednej strane bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak ich postup sa ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Poukázali na to, že do dnešného dňa neboli priestupkovo postihnutí, teda nenaplnil sa ani predpoklad toho, že by sa dopustili priestupku. Trvali na tom, že ide o objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie. Rozsudok považovali aj z hľadiska súdneho preskúmania účelnosti trov obhajoby v trestnom konaní a začiatku plynutia omeškania žalovaného za zákonný.

9. Vyjadrenie žalobcov bolo žalovanej doručené 28.9.2016.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a dospel k záveru, že rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, lebo neboli v tejto časti splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie, v ostatnej časti, t.j. vo výrokoch, ktorými v časti bola žaloba zamietnutá a v časti bolo pripustené späťvzatie žaloby a konanie zastavené, bolo potrebné odvolanie podľa § 386 písm. b/ CSP odmietnuť, lebo bolo podané neoprávnenou osobou.

11. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.8.2017 o 10.15 hod. na Krajskom súde v Košiciach v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

12. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

13. Je zrejmé, že výrokmi, ktorými súd prvej inštancie v časti žalobu zamietol a v časti konanie zastavil, nerozhodol v neprospech žalovanej, teda proti týmto výrokom žalovaná nemôže podať odvolanie, teda je neoprávnenou osobou na podanie odvolania, preto odvolací súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením odvolanie žalovanej proti týmto výrokom odmietol.

14. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

15. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle cit. § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. je, aby príslušný orgán zrušil alebo zmenil právoplatné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda a to pre jeho nezákonnosť.

16. Z obsahu odvolania žalovanej je zrejmé, že nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie odôvodňuje tým, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, pretože v čase jeho vydania boli splnené všetky zákonné podmienky, preto nedošlo k spôsobeniu škody, teda nie sú splnené podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, resp. nie je daný základ nároku (prvá odvolacia námietka). Namietá nesprávny výpočet výšky škody - nesprávne vypočítaná výška odmeny za úkon právnej pomoci účasť na výsluchu znalca a nesprávne určenú dobu, kedy sa žalovaná dostala do omeškania (druhá a tretia odvolacia námietka).

17. Z hľadiska prvej odvolacej námietky je potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie považovať za vecne správne, pretože súd vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy v tejto časti vyhodnotil podľa § 132 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. V tejto časti sú správne zákonu zodpovedajúce aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje. Súd prvej inštancie pochybil iba pri výpočte výšky náhrady škody.

18. Súd prvej inštancie správne zohľadnil skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi konania sporné, t.j. že trestné stíhanie bolo začaté voči žalobcom vznesením obvinenia, voči ktorému podali sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, ich sťažnosť bola uznesením prokurátora ako nedôvodná zamietnutá, následne prokurátor uznesením vec postúpil Obvodnému úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy v Spišskej Novej Vsi, Okresný úrad Spišská Nová Ves, odbor všeobecnej vnútornej správy priestupkových vec odložil.

19. Súd prvej inštancie správne sa vysporiadal aj s posúdením splnenia podmienok pre vznik škody. Správne posúdil otázku splnenia základnej podmienky existencie nezákonného rozhodnutia a jeho zrušenia (alebo zmeny) pre nezákonnosť, keď vychádzal z ustálenej judikatúry, ktorá systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo oslobodeniu spod obžaloby, treba, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody, vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Súd prvej inštancie zohľadnil to, že obdobným spôsobom sa posudzujú aj prípady, ak trestná vec bola postúpená na prejednanie inému orgánu, a ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.

Uvedené závery sú odôvodnené tým, že právoplatnosť rozhodnutia o postúpení veci inému orgánu trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a zrušenie takéhoto rozhodnutia sa zároveň z tohto dôvodu stáva bezpredmetným. Postúpenie veci inému orgánu z dôvodu, že výsledky trestného konania ukazujú, že nejde o trestný čin zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť

rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia (viď rozsudok NS SR sp.zn. 4 Cdo 54/2011). Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým nárokom zo zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len "zákon č. 58/1969 Zb."). Súdna judikatúra dovodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že osoba trestne stíhaná čin nespáchala a že trestné stíhanie proti nej nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj napríklad R 70/1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia (vedenia) trestného stíhania, je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery, prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., sú aj po zmene právnej úpravy stále použiteľné (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 64/2008, 4 Cdo 183/2009, 4 M Cdo 15/2009, 4 Cdo 54/2011).

20. Žalovaná v odvolaní svoje tvrdenie o nesprávnom posúdení veci súdom prvej inštancie pokiaľ konštatoval nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, poukazujúc na to, že síce judikatúrou bol prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie obžaloby a taktiež postúpenie veci na priestupok, ako to bolo aj v prejednávanom prípade, odôvodňovala tým, že uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne a v tejto súvislosti poukazovala na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 163/2013.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že uvádzané rozhodnutie nie je možné aplikovať na daný prípad vzhľadom na to, že predmetným nálezom ústavný súd riešil otázku premlčania nároku na náhradu škody a v tejto súvislosti vyslovil záver, že pri posudzovaní dôvodnosti nároku na náhradu škody (náklady obhajoby) je potrebné rozlišovať, či ide o škodové nároky vzniknuté v súvislosti s nezákonnou väzbou alebo ide o nárok na náhradu škody v príčinnej súvislosti s nezákonnosťou obvinenia kde konštatoval: "...V danom prípade vzhľadom na existenciu špeciálnej právnej úpravy o škodových nárokoch vzniknutých v súvislosti s väzbou, by všeobecný súd nemal pri vyčíslení škody uplatnenej iba v súvislosti s nezákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia zahrnúť do tejto škody aj nároky spojené s obdobím väzby, pretože žalobca si náhradu škody navyše aj z tohto dôvodu neuplatnil, ale uplatnil si ju len a len z dôvodu nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia...". Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu znenie Nálezu II. ÚS 163/2013 a závery z neho vyplývajúce nemožno aplikovať na daný prípad. Nebolo možné prihliadať ani na námietku žalovanej, že v danom prípade zo strany prokurátora nedošlo k spôsobeniu škody, poukazujúc na rozsudok NS SR sp.zn. 8 Cdo 289/2014. Predmetným rozhodnutím najvyšší súd riešil otázku, ktorý orgán je po 1.1.2013 oprávnený konať za štát (Slovenskú republiku) v súdnom konaní začatom do 31.12.2012 v prípade uplatneného nároku na náhradu škody z nezákonného rozhodnutia podľa zák. č. 514/2003 Z.z., a či v uvedenom súdnom konaní na zmenu štátneho orgánu oprávneného konať za štát prihliadne súd z úradnej povinnosti alebo musí vyčkať na návrh navrhovateľa, resp. zabezpečiť jeho súhlas.

22. Odvolací súd však za dôvodné považuje odvolacie námietky žalovanej v súvislosti s vyčíslením výšky škody titulom trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci účasť na výsluchu znalca U.. Š. K. dňa 19.8.2013. V tejto súvislosti pochybil súd prvej inštancie, pokiaľ neprihliadal na novelu § 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. účinnú od 1.7.2013, vykonanú vyhl. č. 184/2013 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška NS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, podľa ktorej výpočtovým základom pre účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

23. Je teda zrejmé, že pri určovaní výšky škody súd prvej inštancie pri vyčísľovaní výšky škody vychádzal z nesprávneho výpočtového základu za jeden úkon právnej pomoci - účasť na výsluchu znalca U.. Š. K. dňa 19.8.2013, keď vychádzal zo sumy 65,08 €, i keď správne mal vychádzať zo sumy 57,95 €. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výške škody a

zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom v 1., 2. a 3. rade, každému po 768,88 € a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti t.j. čo do výšky 772,44 eur u každého zo žalobcov, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. Za dôvodnú je potrebné považovať aj odvolaciu námietku o určení doby omeškania vo vzťahu k žalobcom v 2. a 3. rade. Žalobcovia v 2. a 3. rade za zastupovanie vo veci uhradili advokátovi na nich pripadajúcu časť odmeny až 8.3.2016, preto žalovaná vo vzťahu k nim sa dostala do omeškania až dňom nasledujúcim po uhradení trov právneho zastúpenia, t.j. 9.3.2016. Z uvedených dôvodov odvolací súd aj v tejto časti zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom v 2. a 3. rade priznanú istinu s príslušenstvom od 9.3.2016 do zaplataenia. Nemožno prisvedčiť odvolacím námietkam žalovanej v súvislosti s otázkou omeškania vo vzťahu k žalobcom v 1. rade, keďže z jeho strany trovy právneho zastúpenia boli uhradené najneskôr 31.5.2015 (prihliadajúc na skutočnosť, že uhradil všetky trovy právneho zastúpenia v troch platbách).

25. Podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

26. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že lehota omeškania príslušnému orgánu začína plynúť v prípade oznámenia poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody. Podľa názoru odvolacieho súdu za deň oznámenia žalovanej, že neuspokojí nárok žalobcu v 1. rade na náhradu škody je potrebné považovať dátum uvedený v písomnom oznámení Generálnej prokuratúry SR o tom, že žiadosť žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odložila ako nedôvodnú. Z citovaného zákonného ustanovenia nemožno vyvodiť záver, že za deň oznámenia o neuspokojení nároku na náhradu škody sa považuje deň doručenia písomného oznámenia. Deň doručenia znamená iba to, že oznámenie záveru o neuspokojení nároku na náhradu škody sa dostalo do sféry žiadateľa. Rozhodujúcim momentom pre posúdenie doby omeškania je deň vydania rozhodnutia, resp. oznámenia o neuspokojení nároku na náhradu škody. Preto odvolací súd neprihliadal na námietku žalovanej o nesprávnom určení doby omeškania vo vzťahu k nároku žalobcu v 1. rade.

27. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, 2 CSP a § 255 ods. 2 CSP s prihliadnutím na ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalobcovia boli v konaní úspešní čiastočne, keďže domáhali sa vo vzťahu k žalovanej zaplataenia istiny vo výške 2.471,99 €. Žalobe bolo vyhovené v časti o zaplataenie 2.306,64 €, čo predstavuje 93,4%, zaokrúhlene 94% zo žalovanej sumy. V ostatnej časti vzhľadom na to, že zastavenie konania v časti o 10,49 € zavinili žalobcovia, v časti o 165,35 € bola žaloba zamietnutá, teda aj v tejto časti bola žalovaná úspešná, je zrejmé, že jej úspech v konaní je 6%, teda pomer úspechu žalobcov je 88%. V danom prípade odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, preto v súlade s § 396 ods. 2 CSP rozhodoval o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania, tento nárok posúdil ako jeden celok, preto rozhodol jedným výrokom a priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88% pri zohľadnení úspechu žalobcov v celom konaní.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).